

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р **ИВАН СЪЛОВ**

о т н о с н о :

**качествата на дисертационния труд
на г-жа НАДЕЖДА ЙОРДАНОВА КРЪСТЕВА
на тема „Наказателноправна закрила на детето в
Република България”**

Докторантката г-жа Надежда Кръстева е родена на 31.08.1981г. През 2000г. завършва средното си образование в езикова гимназия в гр.Благоевград, а през 2006г. завършва висше образование по специалността „Право” в ПИФ на ЮЗУ „Неофит Рилски”. От 2007г. до днес е асистент в ПИФ на ЮЗУ, като води семинарните занятия по наказателно право, наказателен процес и правна закрила на детето. Участничка е в множество научни конференции у нас и в чужбина с научни доклади. Участвала е в редица проекти.

Дисертационният труд е на тема „Наказателноправна закрила на детето в Република България”. Трудът е в обем от 221 стр., структуриран в увод, три глави, заключение и библиография. При изследването е приложен системният подход, което позволява конкретната проблематика да се изследва в един широк икономически и обществено-политически дискурс и да се направят съответните задълбочени изводи и предложения. Използвани са и класическите за правната наука методи на анализ, синтез, наблюдение и описание, както и социалноправният и културологичният метод.

Целта на изследването е да допринесе за усъвършенстването на наказателноправната уредба по отношение закрилата на детето, с оглед противоречивата съвременна икономическа и обществено-политическа реалност.

Трудът има освен теоретична и определена практическа стойност.

В глава първа на дисертационния труд са разгледани общите положения относно мястото на детето в българското наказателно право.

Направен е в това отношение кратък исторически преглед. Анализирани са правният статут на детето в основните международни и национални правни актове, уреждащи тази материя. Докторантката е уточнила, че терминът „дете“ се използва за малолетни и непълнолетни лица, като правилно е обърнала внимание на дуализма в неговото положение както като пострадали, така и като правонарушители.

Глава втора е посветена на общата наказателноправна закрила на детето. Проследена е тази закрила /като жертва/ от престъпления против живота и здравето, от полови престъпления, от трафик на хора, от престъпления против брака и семейството. Обстойно са разгледани и анализирани съответните престъпни състави от особената част на Наказателния кодекс.

В глава трета е разгледана особената наказателноправна закрила на детето. Авторката е посочила и критерия, съобразно който разделя закрилата на обща и особена. Особената се отнася до тези престъпни деяния, които могат да засегнат единствено лице, ненавършило 18 годишна възраст. И в тази глава обстойно са разгледани и анализирани съответните престъпни състави.

Смятам, че целите които си е поставила докторантката в дисертационния си труд, са успешно постигнати. Обоснован е изводът и, че „... съществуват възможности за адекватни на социалната действителност промени в българския наказателен кодекс, чрез които да се засили закрилата на детето.”

Мога да посоча следните приноси в труда:

1. Удачно е предложението разпоредбата на чл. 153 НК да се допълни с текст, който предвижда по-тежко наказание за дееца, ако пострадалиото лице не е навършило 18 години.
2. Аргументирано е предложението за разширяване приложното поле на квалифицираните състави на престъплението по чл. 157 НК, така че да намират приложение и по отношение на непълнолетната жертва.

3. Обосновано е предложението за по-тежки наказания за престъплението по чл. 159 НК, особено в случаите, когато е използвано малолетно лице.
4. Добре аргументирано е предложението, като субект на престъпното деяние по чл. 182, ал.1 от НК и чл. 189, ал. 2 от НК да се предвиди и попечителя.

Горното изброяване разбира се не изчерпва приносните моменти в дисертационния труд. Те имат теоретичен и практико-приложен характер.

Имам и някои критични бележки.

На места в труда има повторения, които е могло да се избегнат. По мое мнение не е удачно да подменяме законовите термини „малолетни“ и „непълнолетни“ които са ясно дефинирани и съдържателни, с неопределеното /в правен смисъл/ понятие „дете“. Но авторката го е възприела и в крайна сметка се присъединява към това виждане, въпреки, че не е тя инициаторката.

Имам отлични лични впечатления от докторантката.

Дисертационният труд отговаря на всички изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Република България, което ми дава основание да дам следното

ЗАКЛЮЧЕНИЕ:

Предлагам г-жа НАДЕЖДА ЙОРДАНОВА КРЪСТЕВА да получи образователната и научна степен „Доктор“.

София

17.08.2011 г.

Член на научното жури:

/Проф. д-р Иван Сълов/

